

RIDDER, Jozef de (Antwerpen 19 december 1901 – Antwerpen 30 september 1982).

Werd geboren in een katholiek bediendengezin. Na vroegtijdig afgebroken letterenstudies aan de Leuvense universiteit werkte De Ridder aan het eind van de jaren 1920 een tweetal jaar als secretaris van Politieverbroedering, een corporatistische organisatie van liberale strekking te Antwerpen. In het begin van de jaren 1930 begon hij te werken bij het Bedienden Syndikaat van Handel en Nijverheid, waar hij vlug carrière maakte. Bij de fusie met het Nationaal Syndikaat voor Bedienden van België en de oprichting van de Landelijke Bedienden Cen-

trale (LBC) op 1 januari 1934 was hij verantwoordelijk voor het Antwerpse secretariaat, de leidinggevende en veruit de grootste afdeling van de LBC. In de zomer van 1939 werd hij algemeen secretaris van de Vlaamse vleugel van de LBC, het zogenaamde Noordergewest.

In de jaren 1930 werd De Ridder een overtuigde anticomunist en sympathiseerde hij met het nazi-regime. Hij bezocht regelmatig Duitsland en was aanwezig op de partijdagen van de Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei (NSDAP) te Nürnberg. Bij het uitbreken van de oorlog bood hij zijn diensten aan als spion bij de Duitse veiligheidsdienst. Zo hield hij de bezetter direct op de hoogte van de interne besprekingen binnen het bestuur van het **Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV)**. Toen in de zomer van 1941 de spanningen tussen het ACV en de Duitse bezetter binnen de **Unie van Hand- en Geestesarbeiders (UGHA)** hun hoogtepunt bereikten, werd het ACV feitelijk verboden en De Ridder aangesteld tot ACV-commissaris om de overgang van de UGHA naar een echte eenheidsvakbond voor te bereiden. Een eerste stap hierin was het tot stand brengen van eenheidscentrales. In oktober 1941 werd de Centrale van Bedienden, Technici en Reizigers opgericht, een fusie van de (vooorlogse) christelijke en socialistische bediendenvakbonden, met De Ridder als secretaris-generaal. Begin 1942 werd hij ook lid van het Directorium, het nieuwe leidinggevende orgaan van de UGHA, en enkele maanden later leider van de studie- en vormingsdienst. Ondertussen was hij ook lid geworden van de **Duitsch-Vlaamsche Arbeidsgemeenschap** en de **Algemeene-ss Vlaanderen**, de twee meest geëngageerde collaboratiebewegingen in Vlaanderen. Bij de bevrijding van België in september 1944 vluchtte hij naar Duitsland. Hier was hij nog enkele maanden actief in het Deutsche Arbeitsfront (DAF) om daarna definitief onder te duiken. Op 8 oktober 1946 werd hij door de krijgsraad te Antwerpen bij verstek ter dood veroordeeld. De Ridder vestigde zich in Frankrijk, waar hij het statuut van erkend vluchteling kreeg. In oktober 1972 keerde hij naar België terug, waar hij tot aan zijn dood stateloos bleef.

LITERATUUR: P. Vanhooren, *Het recht der bedienden. Een historiek van de bediendebeweging in België (1890-1960)*. Ontstaan en ontwikkeling van de Landelijke Bedienden Centrale, ongepubliceerd typoscript, 1987; – W. Steenhaut, *De Unie van Hand- en Geestesarbeiders. Een onderzoek naar het optreden van de vakbonden in de bezettingsjaren (1940-1944)*, RUG, ongepubliceerde doctoraatsverhandeling, 1983.

JOZEF MAMPUYS